

Туризм басқармасының 2026 жылдың 3 тоқсанында атқарған жұмысы жайлы ақпарат

Жетісу облысында туризм саласын дамыту Алакөл және Балқаш көлдері, «Алтын-Емел» және «Жоңғар-Алатау» ұлттық парктері, сондай-ақ Жоңғар Алатауы тау жотасы сияқты **5** негізгі дестинацияның әлеуетіне негізделген.

Жалпы алғанда, өңірдің туристік саласы тұрақты өсім көрсетуде. 2026 жылдың II тоқсаны бойынша статистикалық деректерге сәйкес, облыста **379** туристік нысан жұмыс істейді (2025 жылдың II тоқсанында – 400 нысан). Нөмірлік қор көлемі **22 091** төсек-орынды құрады (2025 жылдың сәйкес кезеңінде – 22 840 төсек-орын).

Статистикалық деректерге сәйкес, 2026 жылдың II тоқсанында келушілер саны **103,0** мың адамды құрап, 2025 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда **13,5%-ға** азайды (2025 жылдың II тоқсанында – 119,1 мың адам). Бұл ретте шетелдік туристер саны **6,1%-ға** артып, **4,0** мың адамды құрады (2025 жылдың II тоқсанында – 3 769 адам).

Мониторинг деректеріне сәйкес, 2026 жылдың жазғы маусымында Жетісу облысына **2,3** млн-нан астам демалушы келіп, 2025 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда демалушылар саны кемінде **15%-ға** артты (2025 жылы – 2 млн адам).

Анықтама үшін: 2025 жылы «Алтын-Емел» ұлттық паркіне 32,4 мың адам келді, бұл 2024 жылғы 23,7 мың адаммен салыстырғанда 8,7 мың адамға немесе 36,7%-ға артық. Ал «Жоңғар Алатауы» ұлттық паркіне 2025 жылы 7,1 мың адам барды, 2024 жылы бұл көрсеткіш 6,4 мың адамды құраған.

2026 жылдың III тоқсанында «Жоңғар Алатауы» ұлттық паркіне 3 517 адам келді. Жыл басынан бері ұлттық паркке келушілердің жалпы саны 7 566 адамды құрады. Ал «Алтын-Емел» ұлттық паркіне III тоқсанда 30 670 адам келіп, 2026 жылдың тоғыз айындағы жалпы көрсеткіш 44 426 адамға жетті.

Өңірдің туристік нысандарына апаратын жолдар мен инженерлік инфрақұрылымды дамытуға ерекше назар аударылуда. Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес, Ақши және Көктұма ауылдарында электрмен жабдықтау, кәріз жүйелерін салу және Алакөл көлінің жағалауын нығайту бағытындағы жұмыстар жалғасуда.

2025 жылы Бескөл-182 қосалқы станциясын жаңғырта отырып, жаңа 110/35/10 кВ «Ақши» қосалқы станциясына дейінгі ұзындығы 56,7 км болатын 110 кВ электр беру желілерінің құрылысы аяқталды. Жобаның құны 9,8 млрд теңгені құрады.

Туристік ағынның артуына байланысты Үшарал қаласындағы әуежайдың қосымша терминалының жобалау-сметалық құжаттамасы әзірленіп, мемлекеттік сараптамаға ұсынылды. Жобаның жоспарлы құны **5,5** млрд теңгені құрайды.

2025 жылы Ақши ауылында кәріз тазарту құрылыстарын салу жұмыстары басталды. Жобаның жалпы құны **9,7** млрд теңгені құрайды. 2025–2026 жылдары Үкімет резервінен **7,8** млрд теңге бөлінді. Құрылыс жұмыстарын аяқтау үшін жергілікті бюджеттен косымша **1,9** млрд теңге қарастырылған.

Көктұма ауылындағы кәріз желілерін салу жобасы бойынша жобалау-сметалық құжаттама әзірленді. Жобаның жалпы құны **6,7** млрд теңгені құрайды. Бюджеттік өтінім Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігіне жолданғанымен, 2025 жылғы 19 ақпандағы №03-37/356-И хатпен мақұлданбады. Жобаны жергілікті бюджет есебінен қаржыландыру бойынша енгізілген өтінім де бюджеттік мүмкіндіктердің шектеулі болуына байланысты қолдау таппады. Жобаны іске асыру үшін қаржыландыру мәселесін кезекті мәслихат отырысына қайта енгізу жоспарлануда.

Алакөл көлінің жағалауын шайылудан қорғау мақсатында жағалауды бекіту бөгетін салудың I кезеңі іске асырылуда. Жобаның жалпы құны **17,8** млрд теңгені құрайды. 2025 жылы республикалық бюджеттен **1,5** млрд теңге бөлініп, игерілді. 2026 жылға **1** млрд теңге, 2027 жылға **10,5** млрд теңге қарастырылған. Сонымен қатар, жобаның II кезеңі – жағалауды абаттандыру бойынша жобалау-сметалық құжаттама әзірленуде. Оның алдын ала құны **6** млрд теңгені құрайды. Мемлекеттік сараптама қорытындысын алу 2026 жылдың IV тоқсанына жоспарланған.

Балқаш көлінің жағалауында инженерлік-коммуникациялық желілерді салу жұмыстары аяқталу сатысында. Жобаның құны **7,4** млрд теңгені құрайды. Жоба аясында автомобиль жолдары, сумен жабдықтау, кәріз және электр желілері салынды.

Келушілер үшін қолайлы жағдай жасау мақсатында Балқаш көлінің жағалауында 3 әлеуметтік жағажай салу жоспарланған. Бірінші жоба – ауданы 7,6 гектар «Арбат» коммуналдық жағажайы. Мердігер ұйым анықталып, құрылыс жұмыстары жүргізілуде. Құрылыс-монтаж жұмыстарының құны **2,8** млрд теңгені құрайды, құрылыс жұмыстарының аяқталуы 2026 жылғы қараша айының соңына жоспарланған. Жоба аясында автотұрақтар, кіреберіс жолдар, медициналық пункттер, құтқару және полиция бекеттері, шатырлар, шезлонгтар, бақылау мұнаралары мен қоғамдық тамақтану объектілері қарастырылған.

Екінші жоба – ауданы 14,8 гектар «Балдәурен» жағажайы. Жобаның құны **2,1** млрд теңгені құрайды, құрылыс жұмыстарының аяқталуы 2027 жылға жоспарланған. Үшінші жоба – ауданы 6,9 гектар «Дәстүр» жағажайы. Жобалау-сметалық құжаттама әзірленіп, мемлекеттік сараптамаға жолданды. Сараптама қорытындысын 2026 жылғы 15 қазанда алу жоспарланған. Жобаның құны **2,1** млрд теңгені құрайды, құрылыс жұмыстарын 2027 жылы аяқтау көзделген.

Мемлекет басшысының тапсырмасын орындау мақсатында жалпы аумағы 84 гектарды құрайтын үш экопарк жобасы іске асырылды. Атап айтқанда, Талдықорған қаласында «Тасбақа» экопаркі (38 га, 303 млн теңге), Текелі қаласында «Серкесай» экопаркі (31 га, 200 млн теңге) және Сарқан қаласында «Қойтас» экопаркі (15 га, 274 млн теңге) құрылды.

Сонымен қатар, «Бұрхан-бұлақ» сарқырамасына апаратын ұзындығы 30,8 км жолды қайта жаңарту жұмыстары жүргізілуде. Жобаның жалпы құны 13,8 млрд теңгені құрайды. 2025–2026 жылдары республикалық бюджеттен 4,9 млрд теңге бөлінді. Жобаны аяқтау үшін қосымша 8,9 млрд теңге қажет.

«Жоңғар Алатауы» ұлттық паркінде экологиялық туризмді дамыту, табиғи көрікті жерлердің көлік қолжетімділігін арттыру және туристерге қолайлы жағдай жасау мақсатында Жасылкөлге дейінгі ұзындығы 6 км автомобиль жолын жөндеуге 170 млн теңге бөлінді. Жолды тегістеу жұмыстары толық аяқталды, келесі кезекте тас төсеу жұмыстары жүргізіледі.

Сондай-ақ, «Ағыны қатты» өзені арқылы өтетін автомобиль көпірінің құрылысына арналған жобалау-сметалық құжаттама әзірленіп, мемлекеттік сараптамаға жолданды. Сараптама қорытындысын қазан айының соңында алу жоспарлануда. Жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу құны 325 млн теңгені құрайды.

2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспары 2026 жылғы 17 тамызда Жетісу облысының әкімімен бекітілді.

Жетісу облысының 2026 жылға арналған іс-шаралар жоспар-күнтізбесіне барлығы 24 іс-шара енгізілді. Оның ішінде мәдени іс-шаралар мен фестивальдер – 8, іскерлік кездесулер мен форумдар – 2, ақпараттық турлар – 2, экспедициялар – 3, оқыту және мастер-класстар – 2, спорттық іс-шаралар – 6 және көрме (Алматы қ.) – 1. Сонымен қатар республикалық іс-шаралар күнтізбесіне облыстан **«Сиверс алма ағашының гүлденуі», «Алакөл толқыны»** және **«Алтын-Емел – құландар мекені»** атты 3 фестиваль енгізілді.

2026 жылғы 25 шілдеде Алакөл ауданының Ақши ауылында республикалық деңгейдегі «Алакөл толқыны» фестивалі өткізілді. Іс-шараға Қазақстан тұрғындары мен Қытай, Ресей, Беларусь, Өзбекстан және Қырғызстаннан келген шетелдік туристерді қоса алғанда, 5 мыңнан астам адам қатысты. Фестивальдің ақпараттық сүйемелдеуіне **40-қа** жуық блогер тартылып, нәтижесінде **1 000-нан** астам жарияланым жарық көрді. Олардың жалпы ақпараттық қамтуы **7,8** млн-нан астам қаралымды құрады.

2026 жылғы 15–16 тамызда Астана қаласында өткен «Creative Aimaq» көрме-жәрмеңкесінде Жетісу облысының туристік әлеуеті таныстырылды. Іс-шара аясында келушілерге «Visit Zhetysu» туристік ақпараттық орталығының қызметі, «Алтын-Емел» және «Жоңғар Алатауы» ұлттық парктері, «Жаркент-Арасан» шипажайы мен «Tav Zhetysu» туристік бағыттағы

мәдени нысандары, көрікті жерлері мен демалыс орындары таныстырылып, облыстың туристік тартымдылығын арттыруға бағытталған жұмыстар жүргізілді.

2026 жылғы тамызда Алматы қаласында өткен TBEX (Travel Blog Exchange) халықаралық туристік блогерлер конференциясы аясында Жетісу облысының туристік әлеуеті таныстырылып, өңірдің туристік мүмкіндіктерін халықаралық деңгейде ілгерілету жұмыстары жүргізілді.

Конференция қорытындысы бойынша 24–26 тамыз аралығында шетелдік блогерлердің қатысуымен Жетісу облысы бойынша ақпараттық тур ұйымдастырылды. Турға Канада, Пуэрто-Рико, Филиппин, Ирландия, Испания, Ұлыбритания, Швеция, Норвегия және араб елдерінен 12 шетелдік блогер қатысты. Олардың қатарында миллионнан астам жазылушысы бар Wil Dasovich, Haley Dasovich және Haggag Ahmed блогерлері болды.

Ақпараттық тур аясында блогерлер «Алтын-Емел» мемлекеттік ұлттық табиғи паркімен, Жоңғар Алатауымен, Қойтас және Қызылтас-Тасбақа экопарктерімен, сондай-ақ Жасылкөлмен танысты. Аталған шаралар өңірдің туристік тартымдылығын арттыруға, халықаралық деңгейде ілгерілетуге және туристік имиджін нығайтуға бағытталды.

Сонымен қатар, Баскарманың бастамасымен әлемдік аудиторияға ие «Euronews» халықаралық телеарнасында өңірдің туристік әлеуетін насихаттауға бағытталған 3 жарияланым жарық көрді. Жетісу облысының туристік бағыттарын кеңінен таныту мақсатында Астана қаласындағы негізгі LED-экрандарда және «Нұрлы жол» теміржол вокзалы аумағында өңірдің туристік әлеуетін көрсететін бейнероликтер көрсетілді. Бұл бастама елорда тұрғындары мен шетелдік қонақтардың Жетісудың бірегей табиғи және туристік нысандарына қызығушылығын арттыруға бағытталды.

Сондай-ақ, 2026 жылғы 17 қазанда «Алтын-Емел – құландар мекені» фестивалін өткізу жоспарлануда. Іс-шараға 1 мыңнан астам туристің, еліміздің барлық өңірлерінен 50-ге жуық бұқаралық ақпарат құралдары өкілдерінің, танымал блогерлер мен инфлюенсерлердің қатысуы күтілуде. Күтілетін жалпы ақпараттық қамту көлемі шамамен 5 млн қаралымды құрайды.

2026 жылғы 16 қыркүйекте «Туризм саласындағы мемлекетті қолдау және адал туризм» тақырыбында пікірталас форматында дөнгелек үстел өткізілді. Іс-шараға облыстың қала және аудан әкімдіктерінің өкілдері, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің өкілдері қатысты.

Кездесу барысында туризм саласындағы мемлекеттік қолдау тетіктері, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу, қызметтік әдеп пен ашықтық қағидаттарын сақтау мәселелері талқыланды. Іс-шара қорытындысында туризмді дамыту мемлекеттік қолдау шараларымен қатар, мемлекеттік органдар мен кәсіпкерлер арасындағы ашық әрі адал өзара іс-қимылға негізделген тиіс екені атап өтілді.

Жалпы, 2026 жылдың ІІІ тоқсанында Жетісу облысында туризм саласын дамыту, туристік әлеуетті республикалық және халықаралық деңгейде ілгерілету, инфрақұрылымды жетілдіру және туристерге қолайлы жағдай жасау бағытындағы жұмыстар жалғастырылды. Алдағы кезеңде басталған инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру, туристік қызметтердің сапасын арттыру және өңірдің инвестициялық тартымдылығын күшейту бойынша жұмыстар жүргізілетін болады.

Басқарма басшысы

Е. Ибрашев